

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bratislave, pobočky Trenčín v roku 2015

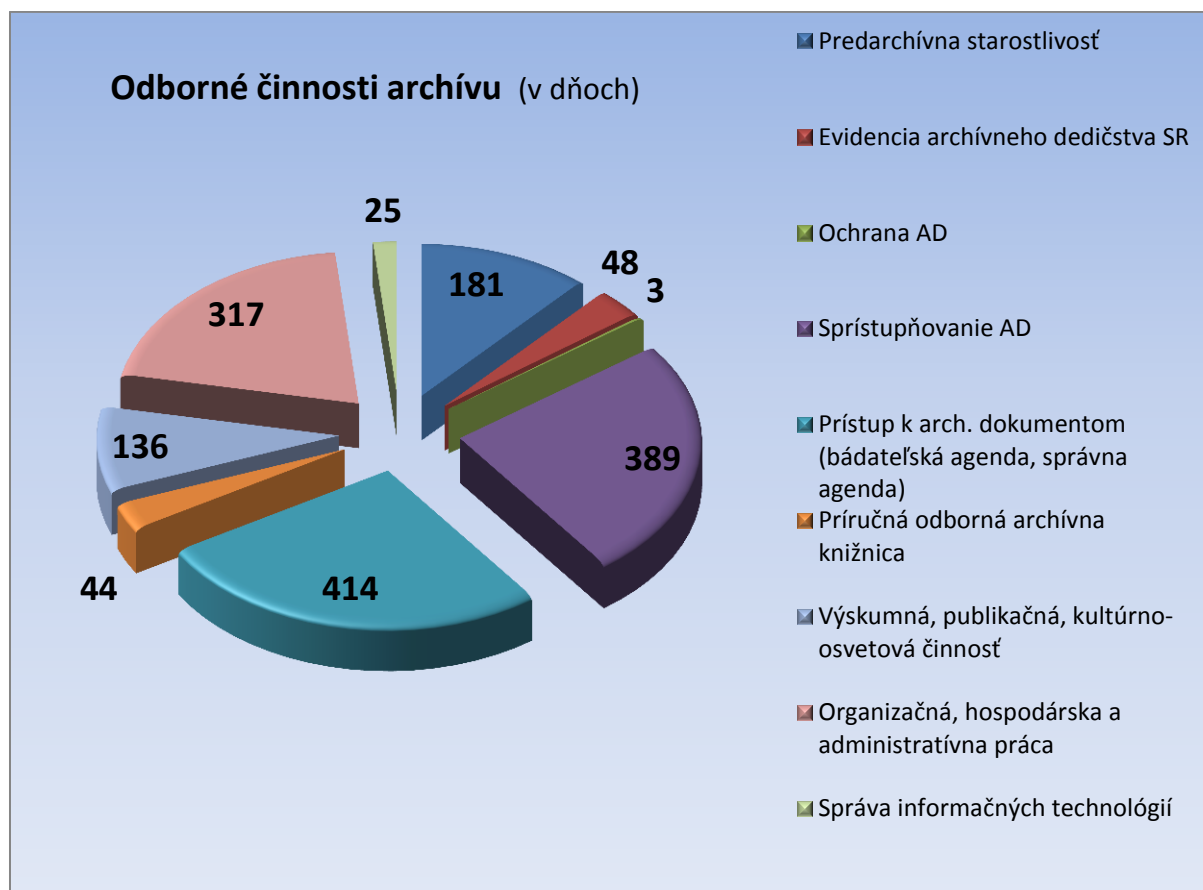
Personálny stav

V archíve je systemizovaných 8 štátnozamestnaneckých miest. Z toho 5 vysokoškolských a 3 stredoškolské. Vo verejnom záujme nemáme systemizované ani jedno pracovné miesto.

Odborné činnosti archívu

Na archívnych činnostiach sa vo vykazovanom roku podieľali všetci zamestnanci. Spolu odpracovali 1557 pracovných dní, ktoré sme čerpali nasledovne:

Predarchívna starostlivosť	181 dní
Evidencia archívneho dedičstva SR	48 dní
Ochrana archívnych dokumentov	3 dni
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	389 dní
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská agenda, správna agenda)	414 dní
Príručná odborná archívna knižnica	44 dni
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	136 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca	317 dní
Správa informačných technológií	25 dní

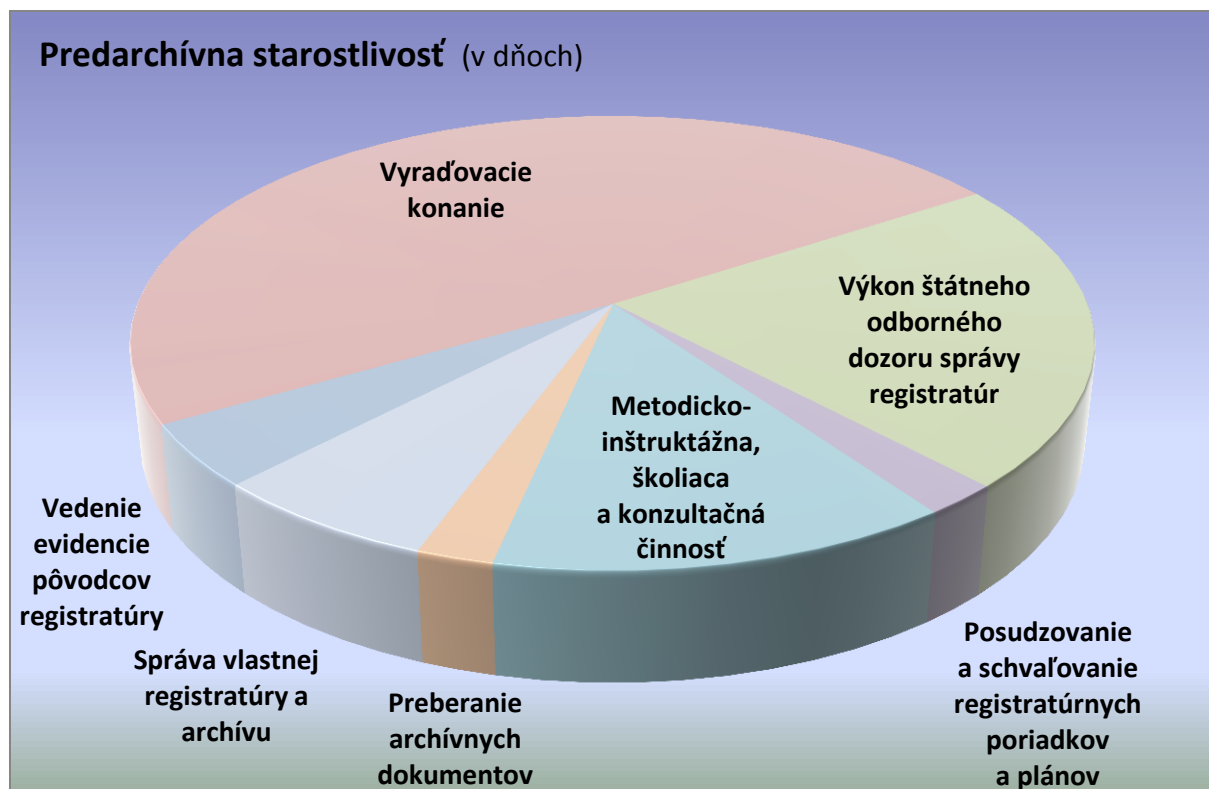

Graf č. 1: Odborné činnosti archívu

Predarchívna starostlivosť

Predarchívnej starostlivosti na úseku správy registratúry venoval archív 181 dní, čo predstavuje 11,6 % z celoročnej činnosti, konkrétne:

Vedenie evidencie pôvodcov registratúry	8 dní
Vyraďovacie konanie	89 dní
Výkon štátneho odborného dozoru správy registratúr	40 dní
Posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov	4 dni
Metodicko-inštruktážna, školiaca a konzultačná činnosť	24 dni
Preberanie archívnych dokumentov	4 dni
Správa vlastnej registratúry a archívu	12 dní

Graf č. 2: Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry

V evidencii pôvodcov registratúr je v aplikácii Bach – Predarchívna starostlivosť zaradených 824 subjektov. Z toho 5 pôvodcovia boli z evidencie vyradení a novozaradených bolo 15. Z celkového počtu má cca 720 pôvodcov zriadené registratúrne strediská. V našej predarchívnej starostlivosti sme nemali žiadneho pôvodcu so zriadeným archívom.

Za uplynulý rok bolo predložených 134 návrhov na vyradenie, z čoho bolo 130 schválených.

V roku 2015 sme uskutočnili oproti 21 plánovaným až 26 kontrol správy registratúry, z toho 18 komplexných a 8 následných. Najviac pozornosti bolo už tradične venovanej orgánom verejnej správy, v týchto subjektoch sme vykonali 23 kontrol. V podnikateľských subjektoch sme vykonali 1 kontrolu a u iných pôvodcov registratúry 2 kontroly.

Nad'alej je najväčším problémom pridelovanie správnych registratúrnych značiek.

O schválenie smerníc požiadalo 9 subjektov, z nich boli len dvaja pôvodcovia I. kategórie, 4 pôvodcovia boli povinní predkladať len registratúrny plán a 2 takí, ktorí nemajú povinnosť predkladať na schválenie registratúrny poriadok, ani registratúrny plán.

Osobné, telefonické a e-mailové konzultácie a inštruktáže boli naďalej poskytované k odbornej správe záznamov, vypracovaniu interných smerníc a vyradovaciemu konaniu. Uskutočnili sme 241 konzultácií a inštruktáží a 3 školenia k správe registratúry.

Celkový rozsah prebraných archívnych dokumentov je 55,82 bm a 2 921 ks, z toho po vyradovacom konaní 52,78 bm a 2 902 ks a inak, t. j. zbierkovou činnosťou pracovníkov archívu a nájdené v depote pri spracovávaní fondov – 19 ks a 3,04 bm.

Evidencia archívneho dedičstva Slovenskej republiky

K 31. 12. 2015 vykazujeme 759 archívnych fondov a zbierok s rozsahom 4 711,1 bm.

Na 13 archívnych fondov s rozsahom 17,49 bm sa viaže depozitná zmluva s Provincialátom rehole Piaristov na Slovensku a Nitrianskym biskupstvom.

Naďalej je u pôvodcu – v Slovenskej sporiteľni Trenčín zmluvne uložených 50 bm.

Úbytky dokumentov zrušením 4 archívnych fondov po generálnej revízii predstavujú 0,85 bm.

V dôsledku generálnej revízie sa v aplikácii AFondy opravili údaje o množstve. Pretože ONV v Trenčíne bol v balíkovej forme, teraz, keď je väčšina usporiadaná, nastal v stave úbytok až 118,87 bm, čo sme však ako úbytok nevykazovali. Údaje sme na odporúčenie odboru archívov a registratúr sekcie verejnej správy MV SR len opravili v evidenčných listoch archívnych fondov.

Celkove bolo tejto kapitole venovaných 48 pracovných dní, čo predstavuje 3 % z celoročnej činnosti.

Ochrana archívnych dokumentov

Stav budov sa oproti minulému roku zlepšil.

V letných mesiacoch sa uskutočnila rekonštrukcia všetkých ôsmich WC. Čiastočnou opravou terasy sa odstránilo zatekanie dažďovej vody v študovni. Tiež sa opravila predná fasáda archívu a tým sa odstránilo nebezpečné opadanie omietky. V lete nám opäť začala zatekať strecha, čo bolo spôsobené zlým oplechovaním a upchatím zberača vody. Aj táto havária bola odstránená a strecha opravená.

Koncom roka prebehla čiastočná výmena okien, v administratívnej budove sa vymenilo 40 ks okien a 3 balkónových dverí. Zostáva vymeniť 30 okien v administratívnej budove a všetkých 18 v 1. stavbe. Z oddelenia nehnuteľností Centra podpory Trenčín bolo prisľúbené, že sa budú snažiť získať finančné prostriedky na dokončenie výmeny.

Napriek tomu na mnohých miestach vo vnútri budovy opadáva omietka a praskajú múry medzi 1. a 2. stavbou. Podľa posúdenia odborníkov tieto nedostatky sa budú odstraňovať až pri maliarskych prácach.

Priemerná teplota nameraná na prízemí depotu je 18,3°C, na poschodí 19,2°C; priemerná vlhkosť na prízemí 50,5 %, na poschodí 47,5 %. Najvyššia teplota bola nameraná v depote na poschodí 17. 08. 2015 – 28,8°C a najnižšia 12. 01. – 12,6°C, najvyššia vlhkosť nameraná v depote na prízemí 17. 08. – 57,7 %, čo je oproti minulému roku pokles o 10%.

Priemerná teplota v prenajatých priestoroch je 15,4°C a priemerná vlhkosť 68,8 %, pričom najvyššia vlhkosť bola nameraná 01. 12., a to až 82%, najnižšia teplota dosahovala v zimných mesiacoch 8°C. Isto je to následok toho, že v týchto priestoroch nie je žiadne vykurovanie.

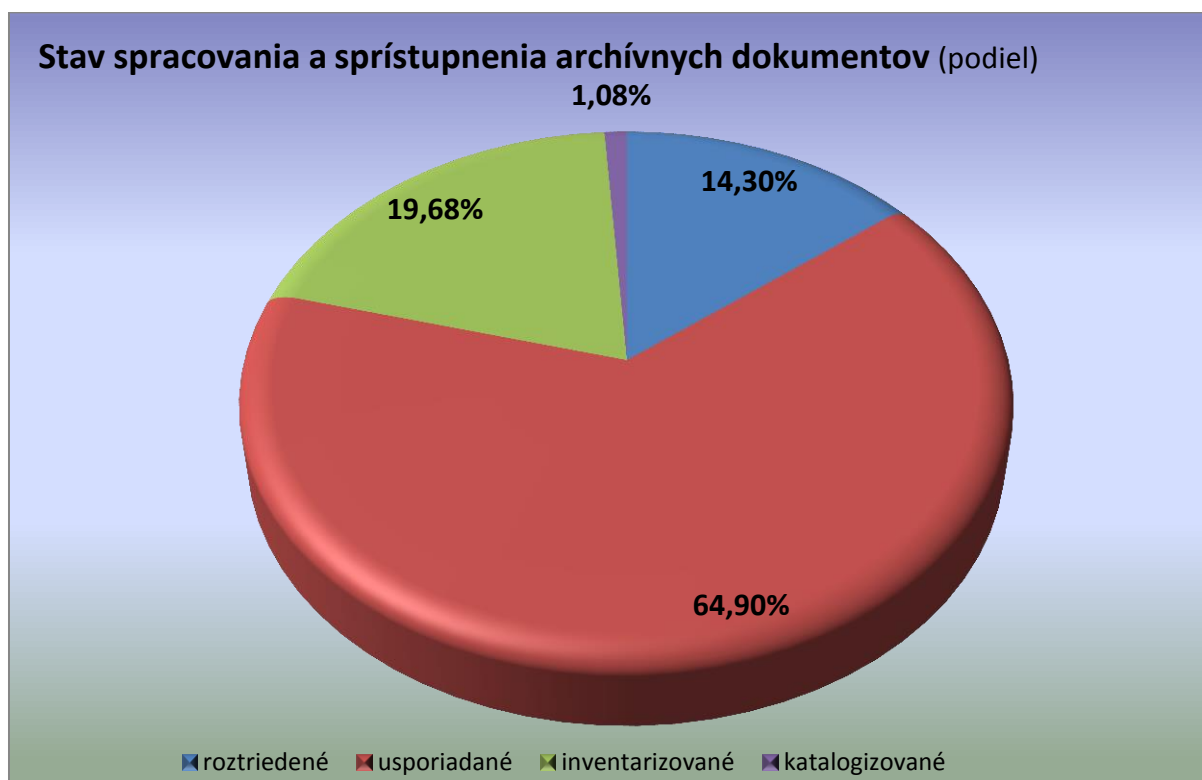
Sumárna kapacita depotov spolu s prenajatým priestorom je 6 032 bm. Voľnú kapacitu predstavuje 1 320,9 bm.

Celkove sme 3. kapitole venovali 3 pracovné dni, ktoré sme venovali meraniu teploty a vlhkosti a presunu prevzatého archívneho materiálu, čo predstavuje necelých 0,2 % z celoročnej činnosti.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. 12. 2015

roztriedené		usporiadané		inventarizované		katalogizované		registre ako AP		Celkové množstvo arch. dokumentov
bm/ks	%	bm/ks	%	bm	%	bm	%	bm	%	bm
673,85	14,3	3058,32	64,9	926,99	19,68	50,81	1,08	0	0	4709,97

Graf č. 3: Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31.12.2015

Spracovanie a sprístupnenie archívnych dokumentov vo vykazanom roku

Celkovo bolo spracovaných 2 921 ks a 75,225 bm archívnych dokumentov.

roztriedené		usporiadané		inventarizované	katalogizované	registre ako archívna pomôcka	reinventarizované	Celkom	
bm	ks	bm	ks	bm	bm	bm	bm	bm	ks
	19	55,82	2902	17,125	2,28	0	0	75,225	2921

V uplynulom roku boli roztriedené prírastky získané zbierkovou činnosťou pracovníkov v rozsahu 6 ks pohľadníc a 24 kalendárov.

Usporiadaných vrátane vnútorného vyradenia bolo 32 fondov prírastkov po vyradovacom konaní, čo súhrnne predstavovalo 52,78 bm a 2 902 jednotlivín – 1 860 ks katastrálnych máp a 1 042 fotografií. Bolo spracovaných aj 3,04 bm prírastkov získaných inak (nájdené v depote pri spracovávaní fondov).

Aj v uplynulom roku sme pokračovali v spracúvaní Okresného národného výboru v Trenčíne. V aplikácii Bach Inventáre bolo zaznamenaných 10,125 bm dokumentov odboru školstva z rokov 1945 – 1990. Ďalej bolo spracovaných 7 bm odboru výstavby Okresného národného výboru v Trenčíne, rok 1972.

Pokračovalo sa v katalogizácii v rukopise jazykovo náročných administratívnych spisov Magistrátu mesta Trenčín z roku 1891. Bolo spracovaných 0,75 bm, čo predstavuje 720 katalogizačných záznamov.

Pokračovalo sa s katalogizáciou paleograficky i jazykovo náročného fondového oddelenia Magistrátu mesta Trenčín – Inventaria z rokov 1811 – 1849. V aplikácii Bach Inventáre sa zároveň k zaznamenaným záznamom vypracúvajú i registre. Spracovalo sa 0,34 bm dokumentov, čo predstavuje 140 katalogizačných záznamov. Pomôcka je prichystaná na schválenie. Ďalej sa začalo katalogizovať ďalšie fondové oddelenie – Testamenty z rokov 1526 – 1770. Za uplynulý rok bolo spracovaných 1,19 bm dokumentov, zaznamenaných tak 633 katalogizačných záznamov spolu s registrami. Vypracovanie úvodu k pomôcke zostáva úlohou do budúceho roka.

V aplikácii Bach Inventáre bol zaznamenaný rukopis katalógu prezidiálnych spisov Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom z rokov 1927 – 1928.

Bol vypracovaný úvod k združenému inventáru Obvodných úradov miestnych národných výborov. Pomôcka bude predložená na zaevidovanie.

Na schválenie je prichystaný aj inventár k fondu Školský inšpektorát v Trenčíne.

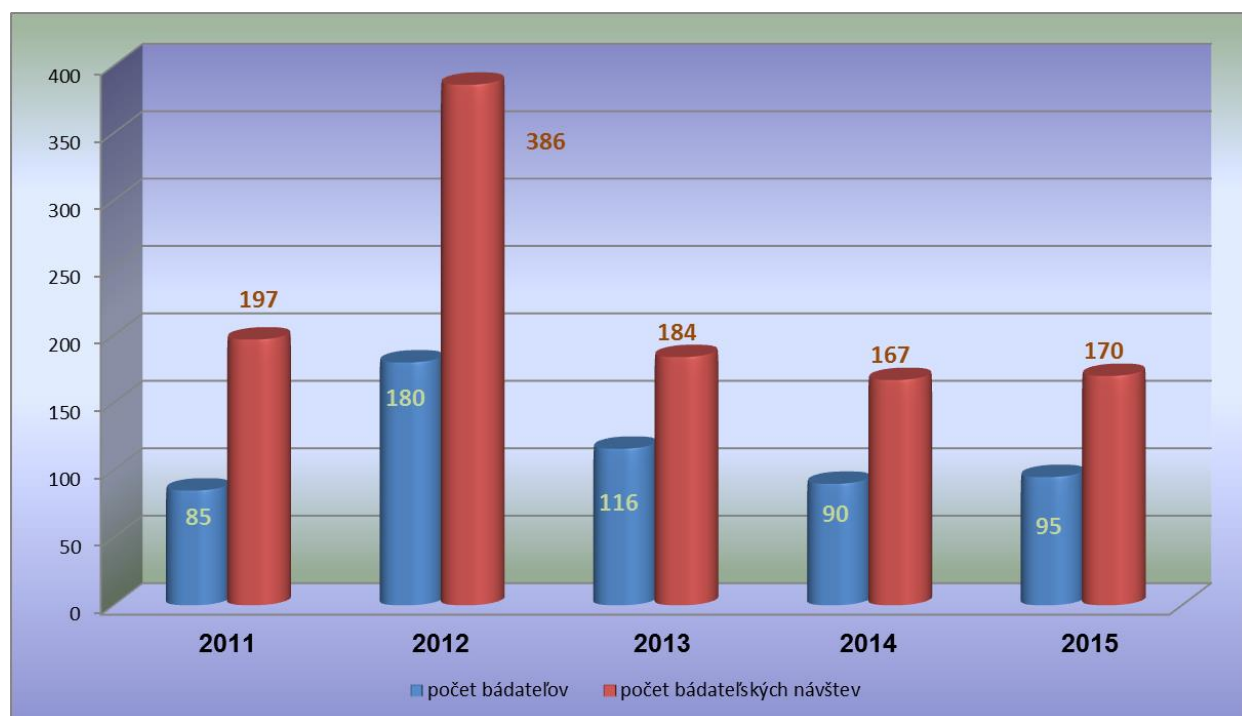
V aplikáciách Bach – Inventáre sa zaevidovalo 2 150 záznamov a do aplikácie Bach – Predarchívna starostlivosť 15 záznamov.

Celej kapitole sme súhrnne venovali 389 dní, čo predstavuje 25 % z celkovej činnosti archívu.

Prístup k archívnym dokumentom

Prístup k archívnym dokumentom štúdiom na základe bádateľského listu

Vo vykazovanom roku 2015 náš archív navštívilo za účelom štúdia archívnych dokumentov celkom 95 bádateľov, z toho 2 zahraniční. Uskutočnili 170 bádateľských návštev, z toho 5 zahraničných.

Graf. č. 4: Počty bádateľov a bádateľských návštev za ostatných 5 rokov

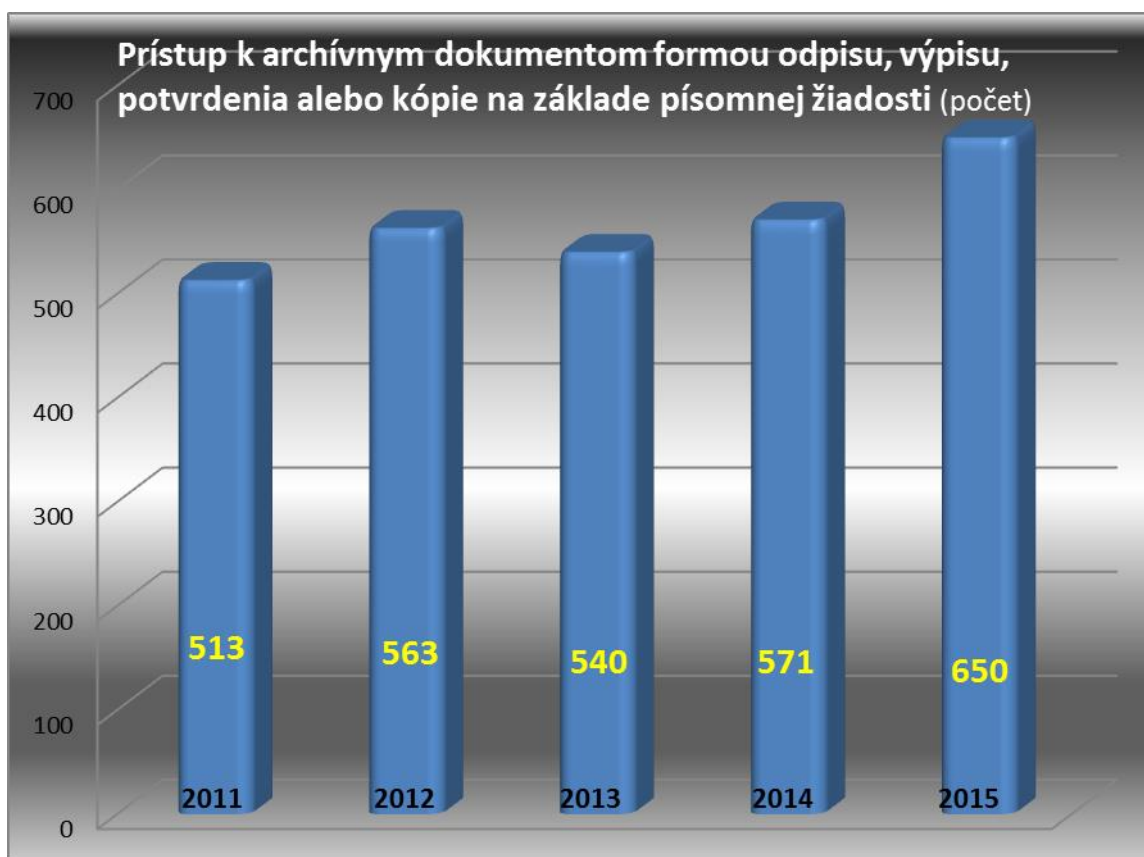
Účelom všetkých bádateľských návštev bolo štúdium archívnych dokumentov z historického hľadiska.

Celkovo bolo na štúdium predložených 443 kusov archívnych dokumentov hlavne z fondu Magistrát mesta Trenčín, 19 fasciklov a 391 škatúl. Bolo vyhotovených 147 ks xerokópií, za použitie vlastných reprografických zariadení zaplatili bádatelia 132,70 €.

Bádateľskej agende bolo venovaných 94 dní, čo predstavuje 6 % celoročnej činnosti.

Prístup k archívным dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie na základe písomnej žiadosti

Za účelom vyhľadania a predloženia archívneho dokumentu navštívilo archív 420 osôb.

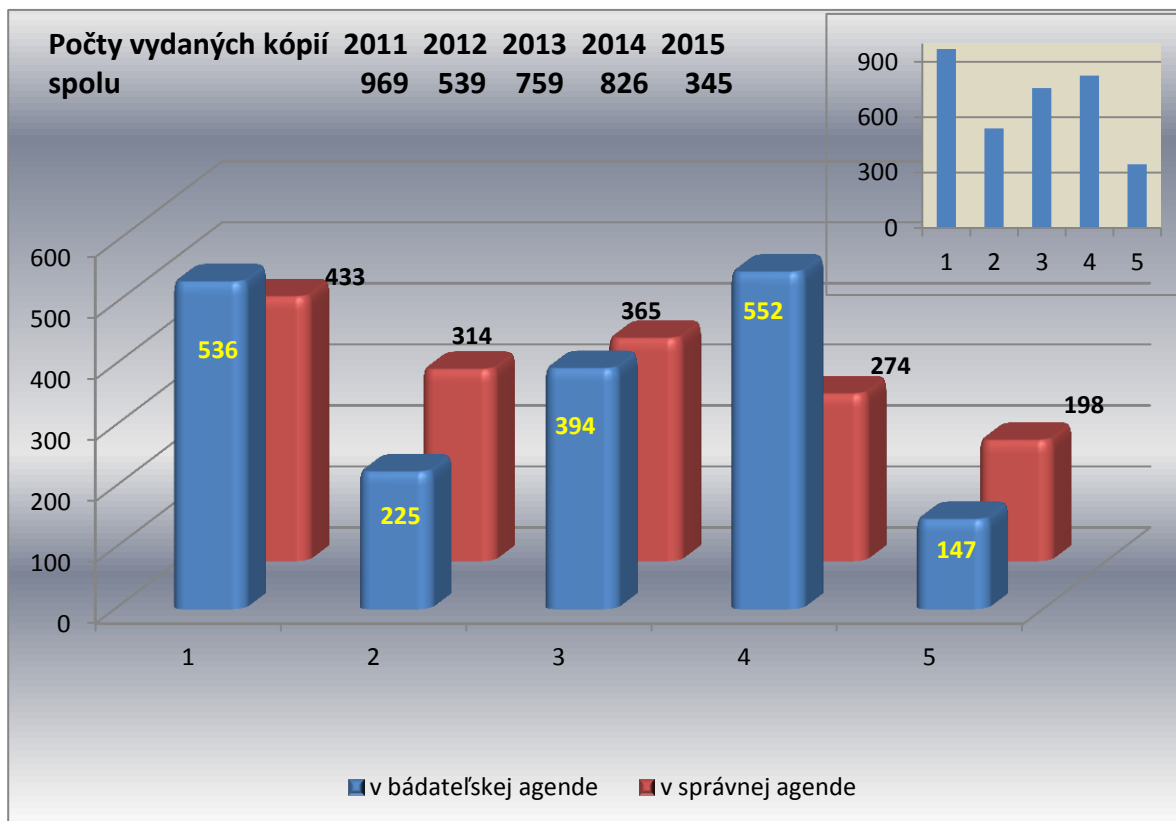

Graf č. 5: Počty žiadostí v správnej agende za ostatných 5 rokov

Zaregistrovali a vybavili sme celkovo 650 písomných žiadostí o prístup k archívным dokumentom, čo je nárast o 14 % oproti minulému roku. Bolo vydaných 198 kusov overených xerokópií.

Väčšina žiadostí, tak ako po minulé roky, sa týkala zisťovania neznámych vlastníkov z listov vlastníctva zverejnených na internete, ktoré sa preverujú na podnet ROEPU (Registra obnovy evidencie pozemkov). Títo žiadatelia sú oslobodení od správnych poplatkov.

Tejto podkapitole sme venovali 231 pracovných dní, čo predstavuje necelých 15 % celoročnej činnosti.

Graf č. 6: Počty kópií archívnych dokumentov vydaných archívom za ostatných 5 rokov

Celej kapitole Prístup k archívnym dokumentom, spolu s pomocnými prácami k obom podkapitolám, sme venovali 414 pracovných dní, čo predstavuje 26,5 % celoročnej činnosti, súhrnne vybrané poplatky činia 433,20 €, z toho správne poplatky v celkovej hodnote 234 €.

Príručná odborná knižnica

K 31. decembru 2015 vykazujeme za knižnicu 14 682 zväzkov kníh. Ako prírastok sme zaevidovali 76 zväzkov, ktoré sme získali darom. Na nákup nových publikácií sme ani toho roku nemali k dispozícii žiadne finančné prostriedky.

Celkovo bolo katalogizovaných 576 zväzkov kníh. Klasicky 76 zväzkov získaných darom a v softvérovej aplikácii KNIŽNICA bolo zaregistrovaných 500 zväzkov. Súhrnne je elektronicky evidovaných 12 967 zväzkov. Vo výpožičnej agende bolo predložených 90 zväzkov publikácií k prezenčnému štúdiu bádateľom.

Kapitole bolo venovaných 44 pracovných dní, čo predstavuje asi 3 % z celoročnej činnosti.

Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

Rezortné výskumné úlohy Príprava publikácie o štátnych archívoch a Generálna revízia archívnych fondov boli splnené.

Náš zamestnanec sa venoval i publikačnej činnosti. Podieľal sa na 3 štúdiách, 1 monografii, 1 recenzii a 2 príspevkoch do tlače.

V súvislosti so 70. výročím ukončenia 2. svetovej vojny sme boli spoluautormi výstavy s touto témou spolu s Klubom trenčianskych historikov a Zväzom slovenských filatelistov v Trenčíne. Táto sa uskutočnila v Posádkovom klube v Trenčíne od 06. 05. 2015, verejnosti bola prístupná mesiac.

V priestoroch archívu sa uskutočnili Dni otvorených dverí od 30. 11. do 03. 12. 2015. Pri tejto príležitosti bola otvorená výstava originálov k téme Trenčianska mestská elita vo svetle archívnych dokumentov.

Boli organizované prednášky s ukázkami archívnych dokumentov pre ohlásené exkurzie žiakov.

Plneniu úloh tejto kapitoly sme venovali 136 pracovných dní, čo činí 8,8 % z celoročnej činnosti.

Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

Spolupráca s Centrom podpory v Trenčíne je vo všetkých smeroch ústretová, až na spoluprácu s informatikom pre jeho vyťaženosť.

Problémy boli celý rok s upratovacími službami – upratovačka, ktorá je zamestnankyňou Centra podpory Trenčín môže byť zamestnaná iba na dohodu a to len do sumy 150 € brutto. Vzhľadom na veľké priestory (upratovanie 2 budov a prenajatých priestorov v Kare) sa táto otázka od júla riešila a rieši každý mesiac.

V súvislosti s reorganizačnými zmenami bolo koncom roka potrebné vyhotoviť množstvo nových tlačív, poverení, dohôd a dohodnúť fungovanie archívu a jeho pracovísk.

Okrem porád riaditeľov, ktorých sa zúčastnila riaditeľka archívu, sa zamestnanci zúčastnili školení k informačným systémom Fabasoft, Elektronický archív a školenia k BOZP. Tiež sa konala porada zamestnancov na úseku predarchívnej starostlivosti a porady s vedúcimi pracovísk.

V roku 2015 sme zaevidovali 1 223 podaní, z nich 650 (53 %) tvoria žiadosti o prístup k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie. Pri porovnaní s administratívnou agendou roku 2014 (887 podaní), zistujeme nárast o 336 podaní, čo je o takmer 38 % viac.

Zúčastnili sme sa XIX. archívnych dní v Liptovskom Mikuláši a akcií usporiadaných pri príležitosti osláv roka Ľudovíta Štúra.

Na plnenie úloh 9. kapitoly sme potrebovali 317 pracovných dní, čo znamená 20 % z činnosti archívu.

Správa informačných technológií

Spolupráca s Centrom podpory Trenčín v oblasti informatiky sa zlepšuje, i keď do úplnej spokojnosti má ďaleko. Vo februári sme dostali nové PC s príslušenstvom a skener.

Problémom je hlavne odstraňovanie porúch informatikom, ktorý pre mnohé iné povinnosti navštevoval naše zariadenie len sporadicky.

Tiež máme neustále problémy s aplikáciami a s prístupom do Servis Desku a do SAPu.

Plneniu úloh 10. kapitoly sme venovali 1,6 %, celkom 25 pracovných dní.

Na záver môžem skonštatovať, že odborné práce boli s malými odchýlkami uskutočnené podľa plánu práce. Prístup k archívnym dokumentom bol tiež bezproblémový.

Dňom 01. 11. 2015 došlo v dejinách slovenského archívniectva k reorganizácii, ktorá významne ovplyvnila postavenie trenčianskeho archívu. Z pobočky Štátneho archívu v Bratislave s územným obvodom pôsobnosti pre okresy Nové Mesto nad Váhom a Trenčín sa stáva štátny archív s regionálnou územnou pôsobnosťou s pracoviskami v Bojniciach a Považskej Bystrici.

Archív tak vykonáva predarchívnu starostlivosť a preberá archívne dokumenty od pôvodcov regionálneho významu vzťahujúcich sa na územie Trenčianskeho kraja s výnimkou okresov Bánovce nad Bebravou a Partizánske.

Budúcnosť ukáže ako zvládneme nové úlohy a ako ich spoločne s pracoviskami budeme riešiť. Verím, že táto cesta bola správna a v konečnom dôsledku prinesie očakávané výsledky nielen nášmu archívu, ale celej spoločnosti.

V Trenčíne 03. 02. 2016

Mgr. Janka Štefaničáková
poverená vedením